

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Johannis Buxtorfi[i] Manuale Hebraicum Et Chaldaicum

Buxtorf, Johann

Basileæ, M DC XIX.

¶

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69652](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69652)

פְתִילָה m. *Filum contortum. Funiculus: Vit-
ta: Sudarium, Fascia: plur.* פְתִילִים.

פְתַלְתּוֹל m. *Contortissimum: geminatio lite-
rarum significationem auget.*

נֶפְגּוֹלִים m. p. *Ludationes.*

פְחָנוֹן m. *Aspis: plur.*

מִפְתָּן m. *Limen, inferius propriè.*

פְתַעַת Repente, Momento.

פְתַרְתָּה Interpretari. פְתַרְתָּה m. *Interpretatio.*

פְתַשְׁנָן m. *Exemplum, Exemplar.*

פְתַת Frangere. *Hiphil* הַפְתָּחַ Confringers:

unde וְהַפְתִּיתָ Et (ne) confringas, Prov. 24.

28, ubi Chirek in medio, loco Cholem. Qui-
dam à פְתַת deducunt.

פָתָה f. *Frustum, Buccea, Buccella, Portio.*

פְתֻוחִים m. p. *Frusta, Frustula.*

צ

צָאֵלִים צָאֵלִים **צָאֵלָה** m. p. *Umbrosa, Arbores um-
brose.*

צָאן צָאן, צָנָה, c. *Grex Greges, Oves.*

צָאנָן m. *Pecorosus locus, juxta quosdam; He-
breis nomen proprium loci est.*

צָבָא צָבָא, צָבָה, Chal. *Voluit, Optavit, Cupivit:
Prater.*

- " **Preter.** צָבִית Volui, Dan. 7.19: Par-
tic. צָבֵית Volens, Dan. 5.19. Infinit. צָבָא
בְּמִצְבֵּה. " **Secundum** velle suum. Dan. 4.32. **Futurum,**
" **יָצַבָּא** " **Vult**, Voluerit, Dan. 4.14.
" **צָבָות** f. Chald. pro **צָבָא**.
- צָבָא** Militavit, Turmatim convenit. Hi-
phil הַצְבֵּיא Exercitum conscripsit.
צָבָאים m Exercitus, Militia: plur. צָבָה צָבָאות &
צָבָה Vide & mox in צָבָה.
- צָבָה** Intumescere. Hiphil הַצָּבַה Tumidum
reddere.
- " **צָבָ** m Tumidum, Tumens: metaphorice Ca-
meratum, Num. 7.3. Bufo, Testudo, cuius
operimentum cameratum est, Levit. 11.29:
plur. צָבָים Curru camerati. Fœm. Tu-
mens Num. 5.21.
- " **צָבִי** m Decus, Gloria, Ornamentum, sic
dicta, quia animum Tumidum reddunt:
item Caprea, Capreolus: plurale, צָבִים
& דָמָם Caprea. Fœmin. צָבִיה Caprea:
plur. צָבָאות.
- צָבָט** Porrigere.
- צָבָע** Tingere, Pingere, Colorare Pihel. צָבָע
" idem Chal. Partic. צָבָעָן Tingunt,
Intingunt, Dan. 4.22. Hithpahel Futur.

צְבָע Tingetur. Dan. 4.12.

צְבָע m. Color, Tinctura: item Vericolor, Coloratum: plur. צְבָעִים.

אַצְפָּע f. Digitus: plural. אַצְפָּעִים. Chald.

" אַצְפָּעַת אַצְפָּעַת Digitum, tam manuum
" quam pedum, Dan. 5.5. & 2.41.

צְבָר Congerere, Congregare, Coacervare.

צְבָרִים m.p. Acervi.

צְבָת m.p. Manipuli.

" צְדָא Vide mox infra in צְדָה.

צָדֵד m. Latus: plur. צָדִים. Chald.

" A latere, id est, ex parte, Ratione, Pro-

" pter, Dan. 6.4: לְצָדֵד Ad latus, id est, Adver-

" sus, Contra, Dan. 7.25.

צְדָה Venari, Quarere. Niphal נְצֹדָה De-
solari, ex usu Chaldaico.

צְדִיה f. Indagatio, Industria, Propositum, Stu-

" dium Chald. נְצֹדָה Num de industria, An-

" certo consilio? Dan. 3.14: vel, Verene, Ve-

" rumne? juxta Aben Esram.

צְדַקָּה Justificari, Justum esse, haber i vel as-
serere se. Niphal נְצֹדָקָה Justificari.

Pihel פְּצֹדָקָה Justificavit, Justum asseruit.

Hiphil פְּצֹדְקָה Justum pronunciavit, Ab-
solvit, Justificavit. Hithpahel פְּצֹדְקָה
Justum

Justum se asserere.

cc צְדִיקִים m. *Justus: plur.* צְדִיקִים.

cc צְדָקָה f. *Justitia: (Chal. צְדָקָה idem)*
Plur. צְדָקוֹת.

צָהָב m. *Fulvus, Fulgens. Ful-*
gere factum, Fulgens, Efr. 8.27.

צָהָל Hinnire: metaph. *Jubilare, Claram la-*
titiae vocem edere. Hiphil הַצָּהָל Cl-
rum Nitidum, efficere.

cc נְצָהָלוֹת f.p. *Hinnitus.*

cc צָהָר m. *Lumen, Splendor: Fenestra.*

cc צָהָרִים m.d. *Meridies, quasi duplex lux di-*
ta: est enim finis antemeridianæ & prin-
cipium pomeridianæ lucis.

cc יְצָהָר m. *Oleum, à claritate dictum.*

cc הַצָּהָר Hiphil *Ol. um exprimere.*

צָא *Vide in צָא.*

צָוָא *Vide infra in צָוָא.*

צָוָא Venari. Pihel *צָוָא idem. Hithpahel*
הַצָּטֵיד In viaticum sumere.

cc צָיִיד m. *Venator: plur.* צָיִידים.

cc צָיִיד m. *Venatio: Esca, Viaticum, Commeatus.*
צָדָה f. *Viaticum.*

cc מַצּוֹּד m. *Rete, propriè venatorium.*

cc נְצָוָה, מְצָוָה f. *Venatio: Sagenta. plural.*

מצודים Retia. Vide præterea in **מצד**.

צוה Pihel Præcipere, Mandare : Pyhal
צוה Præcipi, Juberi.

מצוות m. Præceptum, Mandatum, Jes. 28.10.

מצוות f. idem: plur. מצות.

צוחק Vociferari.

צוחקה f. Vociferatio, Querela.

צולחה מצולחה, צולחה **צוללות** Profundum, Profundi-
tas plur. מצולחות וְצוללות מצלות וְמצוללות.

צום **צום** Jejunare. **צום** m. Jejunium: plural.
צומות.

צוף Effluere, Exundare, Supernatare. Hi-
phil. **הציף** Inundare, Fluere, vel Na-
tare fecit.

צופ m. Favus, à Fluendo & stillando dictus:
plur. צופים.

צוץ Arctari, Coarctari, Arctè cohærere. Hi-
phil. **הציך** Arctavit, Coarctavit, An-
xit, Pressit, Angustavit. Hophal **צוץ** An-
gustari.

צוקה m. Angustia.

צוק m. Angustum: Vide & **צץ**.

צוק vide in **צץ**.

צוקה m. **הצוקה** f. Angustia, Pressura.

צור Obsidere, Arctare, Inimicari, Hostiliter
agere:

agere: Ligare, Colligare, quod à mutuum: Formare, quod est à יִצְרָר Niphal נִצְרָר Obsideri. Hiphil הַצִּיר Arctavit, Anxit, Angustavit, Pressit.

cc צָר m. Angustus, Arctus: & substantivè Angustia, Hostis ab Angendo dictus. Item Rupes, Jesa.5.28: plur. צָרִים Hostes.

cc צָרָה f. Aemula, quasi Arctatrix vel Angens dicta: & substantivè, Angustia, Anxietas: plur. צָרוֹת Angustiae.

cc צָרָל m. Rupes: Acies, cultri scil. vel gladij: plur. צָרִים Rupes, Acies.

cc צָרָל m. Acies, Culter acutus.

cc צִירִים m. p. Tormina, Dolores, arctantes scil. & stringentes. item Imagines, Idola. Vide & infra in צִיר.

cc צָרָה f. Forma.

cc צָוָאָר m. Collum, ab oneris pressura. Aleph judicatur epentheticum, & abest. Neh.3.5: duale צָוָאָרִים & plural צָוָאָרִים Sic Chal. על צָוָאָרָה Ad collum ejus, Dan.5.7.

cc צָוָרָנוּם m. idem: plur. צָוָרָנוּם.

cc מצור, מִצְרָר m. Obsidio: Munitio, Propugnaculum.

מצורה

מִצְדָּה f. idem: plur. מִצְדֹּות.

צַחַק Candidum, Nitidum, Serenum esse.

מֵצַח m. Candidus, Nitidus, Serenus.

מֵצַח m. Arens, Aridum.

מֵצְחָנָה f. p. Nitida, Elegantia verba.

מֵצְחִין m. Nitor, Nitidum: Arduus, Emis-
nens locus, qui suā naturā aridus & gla-
ber, nitorem refert: plur. מֵצְחִיכִים Ardua
vel arida loca.

מֵצְחִיכָה f. Ariditas, Aridus locus.

מֵצְחָצָחות f. p. Siccitates.

צַחַן צַחַןָה f. Fætor, Putor, Putredo.

צַחַק Risit, Arrisit. Pihel פִּיחַן Irrisit, Illu-
sit, Lusit, Jocatus est.

מֵרִישׁ m. Ritus, Litus.

מֵצְחָרָה f. p. Candida, Alba.

מֵצְחָר m. Candor, Nitor.

צַיִהָה f. Siccitas, Sisticulosus locus: plur. מִזְיָה.

מֵצַיְן m. Aridus, Siccus locus.

מֵצִיָּה m. Navis: plural. מִים & מִיּוֹת Naves:
item Arida, Deserta loca: metonymicè
Feri, Barbari, desertorum locorum incolæ:
Fera animalia.

מֵצִיָּה m. Signum, Monimentum sepulchrale.

צַיִיר Hiphil צַיִיר Florescere, Effloriscere.

“ צָלֵל m. חַזְקָה f. Flos : Bractea, Lamina: Penna, Ala: plur. צָלָע Flores, cum Dagesch loco vocalis longæ. Fæm. צָלָח Flos.

“ צִיצָת f. Cincinnus: Peniculamentum.

צִיר m. Cardo: item Legatus: plur. צִיר Legati, Nuncij. Vide צֹר. Verbum Legatum agere, velse fingere.

צִיתָה Hiphil הַצִּיתָה Accendere, Succendere.

צְלָא Chald. Orare. Pihel Particip.

” וּמְצֻלָּא Et orans erat, Dan. 6.u. plural.

” מְצֻלִין Orantes, Esr. 6.10.

צְלָה Assare. צְלָל, צְלָלִי m. Assum, Tostum, Assatura.

צְלָתָה Prosperari, Proficere, Prodesse, Utile esse: item Irruere, Invadere, Pervadere, Transire: Hiphil הַצְלָתָה Secundavit,

Prosperavit: Prosperè egit, Prosperatus,

” Secundatus fuit. Chald. prosperos

” effecit, Dan. 3. 30: item Prosperè egit,

” Dan. 6. 28. Particip. מְצֻלָּח Prosperatur,

” Esr. 5. 8: plurale, מְצֻלָּחִים Prosperantur,

” Esr. 6. 14.

” צְלָחוֹת f. Paropsis.

” צְלָחת f. Gabata, Scutella, Lebes: Item Manica, Sinus, juxta quosdam, Prov. 19. 28.

plur.

plural. צָלָחֹת Gabatæ.

צָלַל Obumbrari : Profundum petere :
Tinnire, Palpitare. Niphal נָצַל
Tinnire. **Hiphil** הַצְלֵל Umbram facere :
Tinnire.

צָלָל m. Umbra : plur. צָלָלִים.

Vide supra in צָלָה.

צָלָצָל m. Umbradensa : item Fuscina.

צָלָצָל m. Sideratio, Rubigo : vel Locusta,
Vermes.

צָלָצָלים m. p. Cymbala.

צָלָתִים m. d. Idem.

צָלָות f. p. Tintinnabula.

צָלָמוֹת f. Umbra lethalis : ex צָלָה.

צָלָמוֹן m. Caligo.

צָלָם m. Imago : plur. צָלָמִים.

צָלָמָא צָלָם Chald. Statua, Imago.

צָלָע c. Costa, Latus : Claudicatio :
Substractio, Trabs subtractionis. Cel-
la, Cubiculum laterale : Tabula, Conta-
bulatio : plur. צָלָעִים.

צָלָע m. Claudicans Claudus. f. צָלָעָה.

צָמָא Sitire : Sitiens, Sitibundus : plural.
צָמָא. Fem. צָמָאים.

צָמָה m. צָמָאנוּ, אֲמָא f. Sitis.

צָמַר Niphal נִצְמַד Conjugavit, Copulavit se, Copulatus fuit. Pyhal יִצְמַד Idem. Hiphil הִצְמַד Copulavit.

“ צָמִיד m. Copulatus, Coniunctus: item Armilla. Plur. צָמִידים Armillæ.

“ צָמִדים m. Copula, Jugum: plur. צָמִידים.

צָמַח Pullulare, Germinare, Efflorescere, Provenire, Oriri, Exoriri. Pihel צָמַח Idem. Hiphil הִצְמַח Germinare fecit, Produxit, Protulit.

“ צָמָח m. Germen.

צָמָה f. Coma, Crines.

“ צָפִים m. Horridus, Crinitus: Prædo, Latro.

צָמַק Arefescere, Flaccescere.

“ צָפּוֹקִים m. p. Uva passæ, Massæ uvarum.

צָמָר צָמַר m. Lana.

“ צָמְרָה f. Calamus, Surculus summus.

צָמַת Exscindere, Succidere. Niphal נִצְמַת Exscindi. Pihel צָמַת & Hiphil הִצְמַת Exscidit.

“ צָמִחות f. Excisio.

צָנַח Desilijt, Decidit.

צָנוֹמָה f. Gracilis: plur. צָנוֹמֹת.

צָנוֹז f. Clypeus, Scurum, Umbo: item Frigus, ex usu Chaldaico: plur. צָנוֹז Clypei:

Clypei: Hami, Aculei.

צְנִינִים צְפִינִים m. p. *Aculei, Spinae.*

חָצְנִית H phil **צְנַעַד** *Modestè agere, Modestè se gerere.*

צְנוּעִים m. p. *Modesti, Verecundi.*

צְנַחַת *Volutare, Obtegere, Obvolvere.*

מְצַנְּפָת m. **צְנִינִית** f. *Cidaris.*

צְנָפָה f. *Volutatio.*

צְנָצָנָת f. *Urna.*

צֵנֶק צֵנָק m. *Nervus, Cippus, Manica, Vincula manuum. Quidam volunt compo-*
situm ex נָבִיס נָבִיס Sugere, quasi
Naviculam sugentem dicas: videatur Plu-
tarchus in Artaxerxe.

צְנֹרִים m. **צְנָרָה** *Tubus: plur.*

צְנָתָרוֹת f. p. *Tubi.*

צָעַד *Gradi, Progredi, Procedere, Itare.*
חָצְנִיד *Incedere fecit.*

צָעֵד m. *Gressus, Passus: plur. צָעָדים.*

צָעֵדָה f. *Idem: צָעֵדָה f. p. Armilla.*

אַצְעֵדָה f. *Armilla.*

מְצַעְדִּים m. p. *Gressus.*

צָעַד *Peragrare, Peregrinari. Pihel* **צָעַד**
Peregrinari fecit, Peregrè abduxit.

צְעָזָעִים m. p. *Motiones, Moins, malim. R. עַזְעַזְעַן*

צַעַזְעָז Disrumpi, Dissipari.

צַעֲפָל m. Peplum.

צַעַזְעָץ Clamare, Exclamare, Vociferari. Niphah **צַעַזְעָז** Convocari. Pihel **צַעַזְעָז** Clamitare. Hiphil **צַעַזְעָז** Convocavit.

“**צַעַקְתָּה** f. Clamor.

צַעֲרָב Minui: Diminui, Exiguum fieri.

“**צַעַיר** m. Parvus, Exiguus, Minor, plurale, **צַעִירִים** Minores fæm. **צַעִירָה** Minima, Minor natu puella, & substantive Minoritas, Minorenitas.

“**צַעְרִים** m. p. Parvuli.

“**מֵצַעְרָה** m. **מֵצַעְרָה** Exiguum, Perexiguum.

צַפְרָב Cohærere, Concretum esse.

צַפְתָּה Speculari, Explorare, Observare. Expectare. Pihel **צַפְתָּה** Idem: item Obduxit, Obduxit. Pyhal **מִצְפָּה** Obducta.

“**מִצְפָּה** m. Obductio, Tectorium.

“**צְפָנָה** f. Tegumentum. Coronamentum.

“**צְפִית** f. Speculatio.

“**מִצְפָּה** m. **מִצְפָּה** f. Specula.

“**צְפָצָה** Vide infra in צפץ.

“**צְפָצָף** f. Speculatio accuratissima. R. צפץ

צְפָחָה צפחה צפחה f. Ampulla.

“**צְפִיחִית** f. Laganum, Placenta mellita.

צפ

צפנ *Abscondere, Recondere: Abscondere se, Delitescere.* Niph. נצפנ Abdi, Abscondi. Niphal נצפין Abdere, Abscondere.

“ צפונ f. Septentrio, Aquilo.

“ צפוני m. Aquilonaris, & gentilium, Tzephonita.

“ צפונ m. Reconditum, Thesaurus.

“ צפנת Cognomenum Josephi, qui dictus Aegyptiacè צפנת פְּנַח Occultorum interpres vel revelator.

“ מצפונים m. p. Abscondita, Abdita bona.

צפען צפעוני צפען צפע m. Hamorrhoid, serpens.

“ צפיעים m. p. Egesta, Excrements.

“ צפיעות f. p. Nepotes, Neptes.

צפהן צפץן Pipire.

“ צפצהה Vide paulò antè in צף.

צפרען צפרא Maturare, Evolare.

“ צפרים c. Avis, Avicula, Passer: plur. צפר.

“ Chald. צפרא אves, Dan. 4.

“ צפירים m. Hircus: plur. צפיר c. Chal. Idem.

“ צפירה f. Manè, Matutinum tempus: item Cidaris, Diadema, ex usu Chaldaico.

“ צפרא m. Unguis, Ungula: Scalprū, Stylus acutus: plurale, צפרים. Ungues.

“ צפראדעם c. Rana: plur. צפראדען.

צְפַח Vide suprà in **צְפַח**.

צְקָלָה **צְקָלָה** *m. Gluma.*

צְרָבָה **צְרָבָה** *Niphal נִצְרָב Aduri.*

“ **צְרָנֶת** *f. Adurens, & substantivè Adustio.*

צְרָרָה **צְרָרָה** *m. Opobalsamum: Theriaca.*

צְרָחָה **צְרָחָה** *Hiphil הִצְרָחָה Idem.*

“ **צְרִיחִים** *m. Propugnaculum: plur. צְרִיחִים.*

צְרָקָה **צְרָקָה** *m. Necessitas.*

צְרָעָה **צְרָעָה** *Leprosum esse: Leprosus, Lepra*

affectus. Idem מְצֻרָעִים plural.

Fæm. מְצֻרָעה, Leprosa.

“ **צְרָעָת** *f. Lepra. צְרָעָה f. Crabro.*

צְרָפָה **צְרָפָה** *Conflare, Purgare, Defæcare: auri-*

faborum propriū verbum: metaphor-

ricè Probare, Examinare. Niphal נִצְרָף Conflari.

“ **צְרָפָה** *m. Conflans, Conflator, Fusor, Auri-*

faber: plur. צְרָפִים.

“ **אַצְרָף** *m. Fusorium vas.*

צְרָרָה **צְרָרָה** *Ligare, Colligare: Hostiliter agere,*

Oppugnare, Arctare, Angustijs afficere,

& ita cum ḥoz convenit. Pyhal צְבֹר Colligari.

“ **צְרוֹר** *m. Fasciculus, Ligamen: Loculus:*

Granum, Lapillus. plur. צְרוֹרּוֹת Gen. 42. v. 35

מְצָרָה

מִצְרַיִם m. Angustia: plur. מִצְרָיִם.

P

קְבֻּבָּה Maledixit, Exsecratus est.

קְפָּה f. Lupanar, locus Exsecrabilis.

קְוָבָּה f. Venter, vel Lupanar.

קְבָּה m. Cabus, sexta pars Sati.

קְבָּה Vide infra in קְבָּה.

קְבָּלָה Pihel Accepit, Recepit, Suscepit. Chal.

קְבָּל & Fut. Recipientis, Dan. 2.6.

Hiph. Part. מקְבִּילֹת Recipientia, Exo. 26.5.

קְבָּלָה Coram, Ex adverso, Adversus. Chald.

לְקָנֵל Idem: item Propter, Propriera:

Propter verba, לְקָנֵל דְּנָה Propter hoc,

Propriera, Eo quod, Quandoquidē: ?

- Ex adverso tui, Dan. 2.31.

קְבָּעָה Rapuit, Diripuit, Spoliavit.

קְוָבָּח m. Galea. קְבָּעָת f. Fæx.

קְבָּזָה Colligit, Congregavit, Comporta-

vit. Contraxit. Niphal נְקַבֵּץ Pyhal

קְבָּז Congregari. Hitchpahel הַתְּקַבֵּץ Congregare se.

קְבּוֹצִים m. p. Congregationes, Caterva.

קְבָּצָה f. Congregatio.

קְבָּר